

KOLARIN KUNTA KOLARIN PERUSOPETUS

PERUSOPETUKSEN KEHITTÄMISSUUNNITELMA JA TOIMINTASUUNNITELMA PERUSKOULUFOORUMIN LINJAUSTEN TOTEUTTAMISEKSI

Kolarin kunnan perusopetuksen kehittämissuunnitelmaa ja toimintasuunnitelmaa peruskoulufoorumin linjausten toteuttamiseksi on työstetty lukuvuoden 2019-2020 aikana valtakunnallisten linjausten sekä arjen toiminnasta saatujen kokemusten pohjalta. Peruskoulufoorumin linjauksiin sisältyviä asioita on työstetty kunnan sisäisissä kouluväen tapaamisissa sekä yhteistyössä Pellon ja Ylitornion perusopetusväen kanssa järjestetyissä kokouksissa, koulutuksissa ja työpajoissa. Yhteisiä kokoontumisia, joissa näitä asioita on pohdittu ja kehitetty edelleen, on järjestetty opettajien ja oppilaiden, esimiesten sekä oppilashuollon toimijoiden kanssa.

Peruskoulufoorumin linjaukset

- selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen lähtökohdaksi
- * yhteisöllinen toimintakulttuuri
- opettajille tukea muutoksessa ja asiantuntijoiden yhteistyö
- yksilölliset oppimispolut
- vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille
- turvataan hyvinvointi
- hyvä johtaminen
- kehittäminen perustuu tutkimukseen
- oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta
- perusopetukselle riittävä resursointi eli miten kunnassa tai koulutuksen järjestäjän piirissä aiotaan huolehtia näistä tulevaisuudessa

1. Selkeä arvoperusta peruskoulun kehittämisen lähtökohdaksi

Kolarin kunnan perusopetuksessa korostetaan perustaitojen opettamista ja oppimista, hyvinvoinnista huolehtimista, hyviä tapoja ja toisten ihmisten kunnioittamista ja arvostamista, yhteisöllisyyttä ja yhdessä tekemistä sekä ympäröivän luonnon ja sen olosuhteiden tuntemista ja arvostamista.

Perustaidoilla tarkoitetaan lukemisen, kirjoittamisen ja matemaattisten taitojen lisäksi hyvinvointia edistävien elämänhallinnan taitoja kuten unen ja levon, ravinnon ja liikunnan merkityksen ymmärtämistä hyvinvoinnin edistämisessä.

Perusopetuksen arvoperustaa tarkennetaan ja selkeytetään yhteisissä opettajien, oppilaiden ja huoltajien kanssa käytävissä keskusteluissa opetuksen yhteydessä sekä yhteisissä tilaisuuksissa kuten vanhempainilloissa.

Käytännön toiminta arjessa pohjautuu koulun korostamiin ja arvostamiin asioihin.

2. Yhteisöllinen toimintakulttuuri

Perusopetuksen yhteisöllisen toimintakulttuurin kehittämisen lähtökohtina ovat niin henkilökunnan ja oppilaiden kuin huoltajienkin osallistaminen sekä yhdessä tekeminen. Tärkein tavoite on keskinäisen luottamuksen vahvistaminen ja sitä kautta koulun väen ja huoltajien saaminen ymmärtämään yhteistyön ja kasvatuskumppanuuden merkitys ja sitoutuminen niihin.

Koulussa toimitaan johtajan vetämänä joukkueena, jolla on yksi yhteinen päämäärä. Joukkueessa ei ole vastapuolia vaan joukkue pelaa yhteen yhteisesti valittuun suuntaan ilman sooloiluja.

Kouluväen kesken järjestetään mahdollisimman paljon tilanteita yhteiselle keskustelulle ja mielipiteiden vaihdolle. Opettajat keskustelevat oppilaiden kanssa mm. koulun järjestyssäännöistä ja käytänteiden kehittämisestä. Oppilaskuntaa kuullaan heitä läheisesti koskevilla asioilla ja osallistetaan aina, kun siihen on todellinen tarve ja mahdollisuus. Koko koulun henkilökunnalle järjestetään aikaa ja mahdollisuuksia asioiden kehittämiselle. Huoltajien kanssa keskustellaan vanhempainilloissa toimintakulttuurin kehittämiseen liittyvistä asioista teema kerrallaan. Vanhempainillat toteutetaan osittain toiminnallisina keskustelutuokioina.

Koulun toimintaan otetaan aktiivisesti mukaan ulkopuolisia toimijoita, jotka edistävät osallistamista ja yhteisöllisyyttä, mm. nuorisotoimi, kyläyhteisöt ja urheiluseurat.

Kolarin peruskoulua, jossa on luokat esiopetuksesta 9. luokkaan, kehitetään aikaisempaa enemmän yhtenäisen peruskoulun suuntaan niin hallinnollisesti kuin toiminnallisestikin.

Kouluilla kehitetään erilaisia toimintamalleja, joissa korostuu yhteis- ja samanaikaisopettajuus.

3. Opettajille tukea muutoksessa ja asiantuntijoiden yhteistyö

Koulu muuttuu jatkuvasti yhteiskunnan muuttuessa. Opetussuunnitelmat edellyttävät koulun muuttumista ja jatkuvaa kehittämistä opetusmenetelmien ja välineiden sekä pedagogiikan kehittyessä.

Koulu on asiantuntijayhteisö, jossa työskentelee eri oppiaineiden, erityisen tuen, oppilashuollon ja ohjaamisen, terveydenhuollon sekä johtamisen ja ryhmänhallinnan asiantuntijoita. Koulun eri ammattiryhmiä edustavien jäsenten tulee tehdä tiivistä yhteistyötä oppilaiden ja toistensa tukemiseksi. Henkilökuntaa kannustetaan avoimuuteen ja toisten osaamisen arvostamiseen sekä vertaismentorointiin ja osaamisen jakamiseen. Henkilökunnalle järjestetään aikaa ja mahdollisuuksia yhteiselle keskustelulle ja kehittämistyölle.

Henkilökuntaa kannustetaan ja sille järjestetään mahdollisuuksia osallistua ulkopuoliseen koulutukseen. Koulutuksissa saatua osaamista jaetaan työyhteisössä.

Henkilökuntaa kannustetaan ja sille järjestetään mahdollisuuksia osallistua ulkopuoliseen koulutukseen. Koulutuksissa saatua osaamista jaetaan työyhteisössä.

Keväällä 2020 alkanutta tvt - strategiatyötä jatketaan syksyllä. Kaikkien koulujen henkilökunnalle järjestetään lisäkoulutusta digitaalisten ympäristöjen hyödyntämisestä ja tvt-osaamista jaetaan kouluyhteisöissä.

4. Yksilölliset oppimispolut

Jokainen oppija on erilainen, omanlaisensa oppija.

Autetaan ja kannustetaan oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja kehittämiskohteensa, mm. oppilaanohjauksen ja arviointikeskustelujen yhteydessä. Tuetaan oppilaita tukiopetuksen ja erityisopetuksen keinoin sekä koulunkäynninohjaajien avulla haastavissa tilanteissa. Tuetaan oppilaita oppilashuollollisin keinoin ja ohjataan tarvittaessa koulun ulkopuolisten asiantuntijoiden ja tuen piiriin.

Luodaan haasteita hyvin menestyville oppilaille eli eriytetään opetusta entistä enemmän.

5. Vahva osaaminen perustana tulevaisuuden taidoille

Oppilaille opetetaan oppiaineiden ja opiskelutaitojen lisäksi työelämässä ja elämässä yleensäkin tarvittavia taitoja. Oppilaita opastetaan askel kerrallaan itseohjautuvuuteen. Oppilaita tuetaan vuorovaikutustaitojen, sosiaalisten taitojen ja elämänhallinnan taitojen kehittämisessä. Oppilaita ohjataan terveelliseen ja turvalliseen elämään.

Alaluokkien ja yläluokkien opettajien yhteistyötä tiivistetään mm. aineenhallinnan vahvistamiseksi. Nivelvaiheisiin kiinnitetään erityistä huomiota toimintakulttuurin yhtenäistämiseksi.

Henkilökuntaa sitoutetaan koulun kehittämiseen.

Sovelletaan positiivisen pedagogiikan filosofiaa arjen toiminnassa.

6. Turvataan hyvinvointi

Peruskoulussa tarvitaan hyvinvoivia oppilaita ja henkilökuntaa eli kaikkien kouluyhteisön jäsenten hyvinvointia tuetaan. Huolehditaan sekä fyysisistä että psyykkisistä hyvinvointia edistävistä asioista. Hyvinvoinnin perusta on hyvin toimivissa perusasioissa.

Koulun toimintakulttuuria kehitetään niin, että perusasiat ovat kunnossa ja toimintaa kuvastaa selkeys ja järjestelmällisyys. Kouluyhteisön jäsenten kesken vallitsee avoimuus, rehellisyys ja luottamus. Henkilökunnan työmäärät ovat kohtuullisia, henkilökunta sitoutuu toimimaan käytännön asioissa yhteisesti sovitulla tavalla, tiedottaminen on ajantasaista ja riittävää.

Oppilashuollon palvelut toimivat ja niitä on saatavilla. Henkilökunnan työterveyspalvelut ovat toimivia. Henkilökunnan turvallisuudentunteesta ja työkyvystä huolehditaan.

Koulumotivaation ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi koulussa tuotetaan oppilaille kokemuksia, elämyksiä ja tilanteita, joissa oppilaat pääsevät käyttämään opittuja taitoja.

Lukuvuoden 2019-2020 aikana päivitetyn opiskeluhuoltosuunnitelman jalkauttamista jatketaan kaikilla kouluilla ja suunnitelmasta keskustellaan huoltajien kanssa mm. vanhempainilloissa.

Koulukiusaamiseen puututaan herkästi.

7. Hyvä johtaminen

Perusopetuksen esimiesten tehtäväkuvia selkeytetään ja esimiehille järjestetään johtamiskoulutusta. Osoitetaan riittävästi resursseja koulujen johtamiseen. Henkilöstöjohtamiseen kiinnitetään erityistä huomiota.

Yhdenvertainen ja tasapuolinen henkilöstön ja oppilaiden kohtelu on tärkeää. Päätöksenteon selkeys ja johdonmukaisuus korostuvat.

Perusopetuksen esimiespalavereita järjestetään säännöllisesti ja niissä sovitaan yhteisiä pelisääntöjä koskemaan kaikkia kunnan kouluja. Kouluilla järjestetään säännöllisesti henkilökuntapalavereita ja niissä on mukana aina kaikkien ammattiryhmien edustus. Perusopetuksen rehtori osallistuu aktiivisesti oppilashuoltotyöhön ja erilaisten työryhmien palavereihin. Rehtori tukee eri aineryhmien ja opettajaryhmien työskentelyä järjestämällä yhteisiä tapaamisia ja mahdollisuuksia osallistua koulutuksiin.

Tiedottamista ja viestintää kehitetään. Sähköisiä menetelmiä tiedottamisessa kehitetään ja henkilökuntaa opastetaan niiden käytössä.

8. Kehittäminen perustuu tutkimukseen

Kaikilla kouluilla toteutetaan vuosittain sekä oppilaille että henkilökunnalle koulun hyvinvointiprofiilikysely. Koulut osallistuvat THL:n kouluterveyskyselyyn sekä Teaviisari -kyselyyn säännöllisesti. Kiva koulu -kyselyyn osallistutaan vuosittain. Lisäksi koulut järjestävät henkilökunnalle ja oppilaille mahdollisuuden palautteenantoon matalalla kynnyksellä.

Kyselyjen tulokset analysoidaan ja koulujen toimintaa kehitetään niistä saadun yhteenvedon perusteella.

Koulun toiminnalle asetetaan selkeitä tavoitteita lukuvuosittain ja niiden toteutumista seurataan. Toimintaa kehitetään lukuvuosittain toteutettavan itsearvioinnin perusteella.

Opettajia kannustetaan osallistumaan koulutuksiin ja oman osaamisensa kehittämiseen. Kartoitetaan henkilökunnan koulutustarpeita ja kehitetään ns. koulutuskalenteria henkilökunnalle.

9. Oppimista tukeva arviointi vahvistaa yhdenvertaisuutta

Arvioinnin tavoitteena on motivoida ja kannustaa sekä ohjata oppilaita opinnoissaan. Arvioinnin tavoitteena on auttaa oppilaita löytämään omat vahvuutensa ja kehittämään niitä edelleen, mutta myös auttamaan oppilaita löytämään todellisia kehittämistä vaativia opintoihin kuuluvia osa-alueita.

Oppilaiden ja huoltajien kanssa käydään vuosittain ns. arviointikeskustelut vuodenvaihteen tienoilla. Jokainen opettaja kohtaa kasvotusten opettamansa oppilaan ja hänen huoltajansa, antaa palautetta oppilaan etenemisestä sekä auttaa oppilasta ja huoltajaa kiinnittämään jatkossa huomiota kehittämistä vaativiin asioihin.

Opettaja antaa palautetta oppilaalle opinnoissa edistymisestä jatkuvasti arjen toiminnassa. Tarvittaessa pysähdytään keskustelemaan syvällisemmin tilanteesta.

Kunnan perusopetuksen opetussuunnitelman arviointiosuus päivitetään alkusyksyn 2020 aikana ja selkeytetään kaikille opettajille, oppilaille ja huoltajille. Kaikki opettajat sitoutuvat noudattamaan opetussuunnitelmaan kirjattuja periaatteita ja käytänteitä. Päivitetty opetussuunnitelma on yksi tärkeimmistä teemoista syksyn 2020 vanhempainilloissa ym. yhteisissä tilaisuuksissa.

10. Riittävä resursointi perusopetukselle tulevaisuudessa

Koulujen toimintaan liittyvistä asioista uutisoidaan positiivisessa hengessä ja kuntalaiset pidetään tietoisina koulujen aktiivisesta toiminnasta, mm. koulujen tapahtumista ja tilaisuuksista.

Kunnan päättävissä elimissä kerrotaan kouluihin liittyvistä asioista aina kun tarjoutuu mahdollisuus, ja päättäjät kutsutaan tutustumaan koulujen toimintaan ja tiloihin.

Kolarin kirkonkylän monitoimitalohankkeen ja sivukylien koulujen tilaratkaisujen etenemistä edistetään faktoihin ja pedagogiikkaan liittyvillä tosiasioilla, mm. koulujen esimiesten esityksillä päättävien elimien jäsenille.